Lietas Nr. 129057816
Lietas arhīva Nr. 1-0046-17/15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2017.gada 20.februārī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesnese Dagnija Bērziņa rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu /pers. A/ (turpmāk - sūdzības iesniedzēja) sūdzībā par Rīgas domes Administratīvās komisijas (turpmāk tekstā - iestāde) 2016.gada 22.marta lēmumu Nr. D57 12-38.

Aprakstošā daļa

2016.gada 21.janvārī Rīgas pašvaldības policijas inspektore L.Vigule sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr. ZV 195100 par to, ka /pers. A/ 2015.gada 20.decembrī plkst.18:07 apstādījumos Rīgā, Mārcienas ielā 7 novietoja mehānisko transportlīdzekli MAZDA 5, valsts reģistrācijas numurs /TL numurs/ publiskajos apstādījumos, kas nav saistīts ar apstādījumu apsaimniekošanu.

Ar 2016.gada 4.februāra Rīgas Ziemeļu izpilddirekcijas amatpersonas lēmumu Nr. D57 IZ-16-214, pamatojoties uz Rīgas domes 15.01.2013. saistošo noteikumu Nr.204 „Rīgas pilsētas uzturēšanas un aizsardzības saistošie noteikumu" Nr.204 „Rīgas pilsētas pašvaldības saistošo noteikumu Nr. 7.2. un 36. apakšpunktu, /pers. A/ saukta pie administratīvās atbildības, sodīta ar naudas sodu 15,00 EUR apmērā.

Minēto lēmumu iesniedzēja pārsūdzēja augstākā iestādē.

Ar Rīgas domes Administratīvās komisijas 2016.gada 22.marta lēmumu Nr. D57 12-38 atstāts negrozīts 2016.gada 4.februāra Rīgas Ziemeļu izpilddirekcijas amatpersonas lēmums Nr. D57 IZ-16-214, bet iesniedzējas sūdzība noraidīta.

Nepiekrītot iestādes lēmumam, /pers. A/ iesniedza sūdzību, kas Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā saņemta 2016.gada 28.aprīlī. Ar tiesneses 2016.gada 6.maija lēmumu tika ierosināta tiesvedība un nolemts izskatīt lietu rakstveida procesā, nerīkojot tiesas sēdi.

Sūdzības iesniedzēja norāda, ka lēmumam nepiekrīt un pārsūdz to pilnā apmērā šādu apsvērumu dēļ.

Iesniedzēja norāda, ka iestāde nav izvērtējusi objektīvos apstākļus par to, vai bija pamats uzskatīt, ka iesniedzēja novietoja savu transportlīdzekli publiskajos apstādījumos. Noteikumu Nr.204 7.2. apakšpunkts aizliedz braukt un novietot mehāniskos transportlīdzekļus, ja tas nav saistīts ar apstādījumu apsaimniekošanu. No noteikumu Nr. 204 7.1. apakšpunkta var secināt, ka apstādījumi ir visas ar augiem apaudzētas, dabīgā vai mākslīgā veidā veidotas un koptas teritorijas.

Iesniedzēja norāda, ka transportlīdzekļa novietošanu veica no viņas neatkarīgu maldīgu apstākļu dēļ, jo, faktiski situācija nekādā veidā neliecināja par to, ka minētā teritorija būtu uzskatāma par apstādījumiem. Iestāde atsaucas uz situācijas pārbaudi „Google Maps", taču tas neatspoguļo reālo situāciju, jo pārkāpuma vietā ir žogs ar diviem ierīkotiem iebraucamajiem vārtiem privātmājas teritorijā, kuri tiek izmantoti regulāri iebraukšanai/izbraukšanai no garāžas.

Iesniedzēja norāda, ka garāžas vārti ir vērsti uz strīdīgo laukumu, bez tam uz vieniem no vārtiem ir uzraksts „pretī vārtiem nenovietot", kas apstiprina to, ka vārti tiek izmantoti iebraukšanai un izbraukšanai.

Iesniedzēja uzskata, ka nav izdarījusi protokolā norādīto pārkāpumu, taču nosakot sodu, iestādei bija jāņem vērā reālie apstākļi un attiecīgi vainas pakāpe. Saskaņā ar Latvijas APK 22.pantu administratīvā soda mērķis audzināt likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus. Administratīvā soda veidam un apmēram ir jābūt samērīgam ar izdarīto nodarījumu un personas vainas pakāpi.

Sods, kas paredzēts par Noteikumu Nr. 204 7.2. apakšpunkta neievērošanu fiziskām personām, ir brīdinājums vai naudas sods no 10 līdz 350 euro (Noteikumu Nr. 204 36. punkts). Man noteiktais sods ir 15,00 EUR. Iesniedzēja norāda, ka, ņemot vērā to, ka nodarījums nav izdarīts ne ar nodomu, ne pat aiz neuzmanības, ņemot vērā faktiskos apstākļus, apstākli, ka iepriekš iesniedzēja nav saukta pie administratīvās atbildības, uzliktais sods ir nesamērīgs. Iesniedzējas ieskatā samērīgs sods maksimāli būtu brīdinājums. Brīdinājums kā administratīvā soda veids rada sekas personai, jo administratīvā sodāmība saglabājas gadu, un sodāmība ietekmē personas reputāciju.

Iesniedzējs lūdz tiesu atcelt 2016.gada 22.marta iestādes lēmumu Nr. D57 12-38, uzliekot iestādei par pienākumu atlīdzināt iesniedzējai morālo kaitējumu 100,00 EUR apmērā par to, ka iestāde savā lēmumā nosauca iesniedzēju par maldinātāju, kaut gan nav pārliecinājusies par faktiskajiem apstākļiem, tādejādi aizskarot godu un cieņu, kā arī uzlikt iestādei par pienākumu segt tiesas izdevumus un valsts nodevu.

2016.gada 6.jūnijā tiesā no iestādes saņemts paskaidrojums par /pers. A/ sūdzību.

Paskaidrojumā iestāde norāda, ka Rīgas domes 15.01.2013. saistošo noteikumu Nr.204 "Rīgas pilsētas apstādījumu uzturēšanas un aizsardzības saistošie noteikumi" (turpmāk - RDSN Nr.204) mērķis ir apstādījumu aizsardzība un apstāklis, ka zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs nerūpējas par apstādījumu uzturēšanu un aizsardzību, kā to nosaka RDSN Nr.204 4.punkts, nenozīmē, ka apstādījumi vietā, kur tie paredzēti, nav uzskatāmi par apstādījumiem. Tāpat, izvērtējot lietā esošās situācijas shēmas (gan amatpersonas sastādīto, gan pie administratīvās atbildības saucamās personas sastādīto) un pie administratīvās atbildības saucamās personas lietai pievienoto 19.02.2016. fotofiksāciju, iespējams secināt, ka tiek rupji pārkāpts ne tikai RDSN Nr.204 7.2.apakšpunkts, bet arī ceļu satiksmes noteikumu aizliegums mehāniskajiem transportlīdzekļiem braukt pa ietvēm, jo lai nokļūtu vietā, kur izskatāmās lietas ietvaros tika novietots mehāniskais transportlīdzeklis, ir nepieciešams šķērsot apstādījumu zonu vai gar namu Mārcienas ielā 7, Rīgā, esošo gājēju ietvi. Ievērojot minēto, pārkāpums - transportlīdzekļa novietošana publiskajos apstādījumos nevarēja notikt nejauši un ir veikts ar nodomu. Paļaušanās uz citu personu veikto rīcību neizslēdz administratīvo atbildību, tā kā tai ir individuāls raksturs un gan ceļu satiksmes noteikumi, gan Rīgas domes saistošie noteikumi ir publiski pieejami un saistoši visam personām, kuras uzturas Rīgas pašvaldības teritorijā.

Iestādes ieskatā, konkrētajā lietā neiztrūkst neviena no administratīvā pārkāpuma sastāvu veidojošām pazīmēm: pārkāpuma objekts - apstādījumu aizsardzība; objektīvā puse - transportlīdzekļa novietošana publiskajos apstādījumos; subjekts - persona, kura veica transportlīdzekļa novietošanu; subjektīvā puse - tiešs nodoms. Ievērojot minēto, /pers. A/ ir pamatoti saukta pie administratīvās atbildības par RDSN Nr.204 7.2.apakšpunkta neievērošanu, jo veica mehāniskā transportlīdzekļa novietošanu publiskajos apstādījumos situācijā, kas nebija saistāma ar apstādījumu apsaimniekošanu.

Attiecībā uz Rīgas pašvaldības pienākumu ierīkot autostāvvietas daudzdzīvokļu namu masīvos, Komisija norāda, ka jebkurai personai, ievērojot

nepieciešamību, ir tiesības vērsties ar iniciatīvu Rīgas pilsētas pašvaldībā.

Attiecībā uz sūdzības lūgumu daļā izteikto lūgumu par morālā kaitējuma atlīdzināšanu, Komisija norāda, ka, izskatot prasību, nevar vērtēt tikai konkrētas frāzes, uz kurām norāda prasītājs, bet jāvērtē situācija kopumā, kādā iespējamais aizskārums tapis, turklāt Komisijas ieskatā, personai ar lietā pieņemto lēmumu nevarēja tikt izraisīts būtisks prasītājas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu prettiesisks aizskārums, kas varētu būt par pamatu morālā kaitējuma atlīdzības pieprasīšanai.

Kā izriet no Latvijas APK 22.panta, administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu - likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cieņīšanas garā.

Ņemot vērā augstāk minēto un Komisijas lēmumā veiktos secinājumus, Komisija iesniedzēja sūdzību neatzīst un uzskata, ka Rīgas domes Administratīvās komisijas 22.03.2016. lēmums Nr. D57 12-38 ir atstājams spēkā pilnā apmērā, arī daļā par uzliktā naudas soda apmērā un sūdzības iesniedzējas lūgumu daļā izteiktie lūgumi noraidāmi.

Motīvu daļa

Saskaņā ar Latvijas APK 289.^{6} pantā noteikto, tiesa iesniedzēja sūdzību izskata rakstveida procesā un ievērojot šā kodeksa divdesmit trešajā „a" nodaļā noteikto tiesvedības kārtību.

Tiesa, iepazinusies ar sūdzību un Rīgas domes Administratīvās komisijas 2016.gada 22.marta lēmumu Nr. D57 12-38, pārbaudījusi lietas materiālus, atzīst, ka sūdzība ir noraidāma.

Saskaņā ar Latvijas APK 289.^{6}panta septīto daļu tiesa, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, izlemj šādus jautājumus:

1) vai ir noticis administratīvais pārkāpums;
2) vai persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir vainīga šā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā;
3) vai persona ir sodāma par šo administratīvo pārkāpumu;
4) vai ir apstākļi, kas pastiprina vai mīkstina atbildību;
5) kāds administratīvais sods piemērojams personai;
6) vai apmierināms pieteikums par zaudējumu atlīdzību, kam par labu un kādā apmērā tas piedzenams;
7) kā rīkoties ar lietiskajiem pierādījumiem un citām administratīvā pārkāpuma lietvedības laikā izņemtajām lietām, mantām un piemēroto garantijas naudu.

Atbilstoši Latvijas APK 289.^{12} panta otro daļu, rajona (pilsētas) tiesa, izskatot sūdzību vai protestu administratīvā pārkāpuma lietā, taisa vienu no šādiem spriedumiem:

1) atstāj lēmumu negrozītu, bet sūdzību vai protestu noraida;
2) atceļ lēmumu un izbeidz lietu;
3) atceļ lēmumu un taisa spriedumu, ar kuru konstatē personas vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, un uzliek sodu;
4) groza soda mēru ietvaros, kas paredzēti normatīvajā aktā par atbildību par administratīvo pārkāpumu.

Savukārt Latvijas APK 289.^{13} panta trešā daļa nosaka, ka, ja tiesnesis izskatot sūdzību atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Rīgas domes 15.01.2013. saistošo noteikumu Nr.204 7.2 apakšpunkts noteic, ka publiskajos apstādījumos aizliegts „braukt un novietot mehāniskos transportlīdzekļus, ja tas nav saistīts ar apstādījumu apsaimniekošanu".

Rīgas domes 15.01.2013. saistošo noteikumu Nr.204 36.apakšpunkts noteic, ka par šo saistošo noteikumu 5.3.–5.5., 6.3.apakšpunkta, 7.punkta pārkāpšanu (neievērošanu) izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu fiziskām personām no 10 līdz 350 *euro*.

Lietā nepastāv strīds, ka sūdzības iesniedzējas transportlīdzeklis MAZDA5, valsts reģistrācijas numurs /TL numurs/, 2015.gada 20.decembrī bija novietots stāvēšanai protokolā norādītājā vietā un laikā.

Lietā ir strīds par to, vai transportlīdzekļa vadītāja ir saucama pie administratīvās atbildības par Rīgas domes 15.01.2013. saistošo noteikumu Nr.204 7.2 apakšpunkta neievērošanu.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka ar lietā ir pierādīts fakts, ka iesniedzējas transportlīdzeklis ticis novietots stāvēšanai Rīgā, Mārcienas ielā 7.

Tiesa konstatē, ka sūdzības iesniedzēja darbībās konstatējams Rīgas domes 15.01.2013. saistošo noteikumu Nr.204 7.2 apakšpunktā paredzētais administratīvais pārkāpums.

Saskaņā ar Latvijas APK 243.panta pirmo daļu pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Latvijas APK 243.panta otrā daļa noteic, ka šos faktus konstatē ar šādiem līdzekļiem: ar protokolu par administratīvo pārkāpumu, ar tās personas paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ar cietušā un liecinieku liecībām, eksperta atzinumu, lietiskajiem pierādījumiem, protokolu par priekšmetu un dokumentu izņemšanu, citiem dokumentiem, kā arī pārkāpumus fiksējošiem tehniskiem līdzekļiem (braukšanas ātruma noteikšanas mērierīces, mērierīces alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā, foto, video un tml.).

Līdz ar to par pierādījumiem lietā var kalpot administratīvā pārkāpuma protokols Nr. ZV 195100, notikuma vietā un laikā veiktie foto uzņēmumi un Rīgas pašvaldības policijas Vidzemes pārvaldes kārtībnieka R.Devela ziņojums.

Tiesa norāda, ka, lai gan sūdzības iesniedzēja uzskata, ka stāvēšanai novietotais transportlīdzeklis nebija nolikts stāvēšanai publiskajos apstādījumos, apskatot lietā esošos fotouzņēmumus, tiesai nerodas šaubas par to, ka iesniedzēja novietoja transportlīdzekli MAZDA5, valsts reģistrācijas numurs /TL numurs/ stāvēšanas publiskajos apstādījumos.

Tiesa atzīst, ka iestāde, izskatot sūdzību, Latvijas APK nosacījumus un prasības nav pārkāpusi, iestāde konkrētās pārkāpuma lietas izskatīšanas ietvaros ir ievērojusi vispārīgos tiesību principus un normatīvo aktu regulējumu.

Lemjot par sūdzību daļā par morālā kaitējuma 100,00 EUR apmērā atlīdzināšanu, tiesa vadās no spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, kas paredz nodarītā kaitējums atlīdzību.

Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 5.panta 1.daļa noteic, ka tiesības uz zaudējuma atlīdzinājumu ir cietušajam, proti, privātpersonai, kas ir prettiesiska administratīvā akta adresāts vai trešā persona Administratīvā procesa likuma izpratnē, kā arī privātpersonai, pret kuru ir tieši vērsta vai kuru tieši skar iestādes prettiesiska faktiskā rīcība.

Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 6.panta 1.daļa noteic, ka tiesības uz zaudējuma atlīdzinājumu rodas, ja starp iestādes prettiesisko rīcību un cietušajam nodarīto zaudējumu pastāv tieša cēloņsakarība — objektīva saikne starp iestādes rīcību un tās radītajām laika ziņā sekojošām zaudējumu nodarošām sekām, proti, minētā rīcība rada un nosaka šo seku iestāšanās reālu iespēju, un ir galvenais faktors, kas nenovēršami radījis šīs sekas.

Savukārt Civillikuma 1635.panta 1.daļa noteic, ka katrs aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesību cietušajiem prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot.

Civillikuma 1635.panta 2.daļa noteic, ka ar morālo kaitējumu jāsaprot fiziskās vai garīgas ciešanas, kas izraisītas ar neatļautas darbības rezultātā nodarītu cietušā nemantisko tiesību vai nemantisko labumu aizskārumu. Atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu nosaka tiesa pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējuma smaguma un sekas.

Civillikuma 1635.panta 3.daļa noteic, ka ja šā panta otrajā daļā minētā neatļautā darbība izpaudusies kā noziedzīgs nodarījums pret personas dzīvību, veselību, tikumību, dzimuma neaizskaramību, brīvību, godu, cieņu vai pret ģimeni, vai nepilngadīgo, pieņemams, ka cietušajiem šādas darbības rezultātā ir nodarīts morālais kaitējums. Citos gadījumos morālais kaitējums cietušajam jāpierāda.

Tiesa konstatē, ka sūdzības iesniedzēja nav atzīstama par cietušo, kas ir prettiesiska administratīvā akta adresāts vai trešā persona likuma izpratnē, ne arī privātpersona, pret kuru ir tieši vērsta vai kuru tieši skar iestādes prettiesiska faktiskā rīcība, kā arī nav cietušais, kam būtu nodarīts kaitējums, kas izriet no neatļautas darbības.

Sūdzības iesniedzēja ir procesa dalībnieks – persona, kura tiek saukta pie administratīvās atbildības, kura īsteno savas procesuālās tiesības, pārsūdzot pret viņu pieņemtos lēmumus Latvijas APK noteiktā kārtībā. Iestādes rīcība, pieņemot lēmumu par /pers. A/ sodīšanu un atstājot šo lēmumu spēkā, pati par sevi nav prettiesiska rīcība, bet gan iestādes nolēmums par piemērojamo sodu, kas iestādes ieskatā bija piemērojams par izdarīto pārkāpumu, jo transportlīdzekļa novietošana stāvēšanai publiskajos apstādījumos ir aizliegta.

Tiesa atzīst, ka sūdzībā ietvertais lūgums par morālā kaitējuma atlīdzināšanu un zaudējumu piedziņu nav pamatots un ir noraidāms.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka ar visiem lietā esošajiem materiāliem ir pierādīts, ka transportlīdzekļa MAZDA5 ar valsts reģistrācijas Nr. /TL numurs/, vadītāja ir izdarījusi pārkāpumu, par ko atbildība paredzēta Rīgas domes 15.01.2013. saistošo noteikumu Nr.204 36.apakšpunktā. Tādējādi, Rīgas domes Administratīvās komisijas 2016.gada 22.marta lēmums Nr. D57 12-38 un protokols Nr. ZV195100 ir sastādīts likumīgi un pamatoti.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz augstākminēto un saskaņā ar Latvijas APK 1.pantu, 8.pantu, 21.pantu, 243.pantu, 244.pantu, 246.-250.pantu 289.^{6}pantu, 289.^{12}panta otrās daļas 2.punktu, 289.^{13}pantu, 289.^{17}pantu, 289.^{18}pantu, tiesa

nosprieda

atstāt negrozītu Rīgas domes Administratīvās komisijas 2016.gada 22.marta lēmumu Nr. D57 12-38 (2016.gada 21.janvāra protokols Nr. ZV 195100), bet /pers. A/, personas kods /personas kods/, sūdzību noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) darba dienu laikā Rīgas apgabaltiesā no tā pieejamības dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Spriedums pieejams tiesas kancelejā no 2017.gada 20.februāra.

Tiesnese: (personiskais paraksts) Dagnija Bērziņa